

Ks. Wojciech Danielski

CZYTANIA BIBLIJNE O BIERZMOWANIU (propozycje doboru i wprowadzeń)

W formularzach mszalnych przy udzielaniu Bierzmowania (A i B) znajdujemy ukazany wymiar chrystologiczny, eklezjalny i kosmiczny tego sakramentu.

Duch Święty zamieszkawszy w bierzmowanych, czyni ich świątynią Bożej chwały (A, kolekta I) i upodobnia do Chrystusa (A, nad darami); każda Msza św. daje im wzrost tej świętości „aż do pełni wzrostu Chrystusowego” (B, kolekta): dołączmy do tego, co o dziele Ducha Świętego w świecie i w odkupionych mówi IV Modlitwa Eucharystyczna przed I epiklezą.

Świętość bierzmowanych przyczynia się do wzrostu Kościoła (A, po komunii), bo umacnia („roborati” = „confirmati”) jedność wiary i miłości (B, kolekta) i pogłębia udział we współofierze samych siebie wraz z Chrystusem (B, nad darami).

Bierzmowani przez swoją świętość w uczynkach pełnią prorockie zadanie Ludu Bożego wobec świata (B, po komunii), dają świadectwo Ewangelii Chrystusa (A, kolekta II).

Z tekstu wzorcowej homilii przy Bierzmowaniu wynika nauka o działaniu Ducha Świętego. Duch Święty niewidzialnie uświęca i jednoczy Kościół, a ochrzczonych doskonali zwłaszcza do dawania świadectwa; upodabnia ich do Chrystusa (namaszczonego Duchem Świętym w chwili chrztu Janowego), aby byli świadkami Jego śmierci i zmartwychwstania w świecie przez naśladowanie Go w służeniu wszystkim ludziom.

Końcowe błogosławieństwo mówi o naszym synostwie wobec Ojca, umacnianiu w wyznawanej wierze przez Syna Bożego i o miłości Ducha Świętego, która prowadzi bez upadku do Królestwa Bożego.

Modlitwa nad ludem prosi, aby bierzmowani nie wstydzieli się wyznawać Ukrzyżowanego i z miłością pełnili Jego przykazania.

Najwięcej jednak treści zawierają czytania, podane w bogatym wyborze: 5 tekstów ST, 12 czytań z NT i 12 Ewangelii. Aby się w tym wyborze nie pogubić, w sytuacji naszej ubogiej kultury biblijnej wypada ukazać te, które wydają się prostsze do czytania w ramach liturgii słowa przy Bierzmowaniu lub jako punkt wyjścia w katechezie przygotowawczej.

Z czytań Starego Testamentu najbardziej wypada polecić tekst z Iz 61, 1—3a. 6a. 8b—9.

Inne czytania ze ST można stosować np. gdy Bierzmowanie łączy się z Chrztmem dorosłego — o zmianie serca i oczyszczeniu jako warunku wejścia w Lud Nowego Przymierza (Ez 36, 24—28), albo o upo-

dobnieniu do Chrystusa-Mesjasza (Iz 11, 1—4a; Iz 42, 1—3); zbyt trudny w interpretacji jest tekst o „duchu prorokowania” z Joela 2, 23a; 3, 1—3a — mówiący o zadaniach apostołskich.

Wybór czytań z Nowego Testamentu jest większy. Grupujemy je tu według tematów wraz z dostosowaniem tekstu Ewangelii:

- o konieczności przyjęcia Ducha Świętego do pełni inicjacji chrześcijańskiej: Dz 8, 1.4. 14—17; i J 14, 23—26
lub Dz 19, 1b—6a lub J 16, 5b—7. 12—13a.
- o wymaganej postawie wewnętrznej:
Dz 10, 1. 33—34a. 37—44; i Łk 8, 4—10a. 11b—15
lub Łk 10, 21—24.
- o owocach w jednostce:
Rz 5, 1—2. 5—8;
lub Rz 8, 14—17 i J 7, 37b—39;
Ga 5, 16—17. 22—23a. 24—25
lub Ef 1, 3a. 4a. 13—19a; i J 14, 23—26.
- owocach w społeczności:
1 Kor 12, 4—13; i J 15, 18. 21. 26—27;
Ef 4, 1—6; i J 16, 5—7. 12—13a.

Oto zestawienie czytań wraz z proponowanymi ich tytułami — wprowadzeniami.

Stary Testament:

Iz 11, 1—4a. Proroctwo o Mesjaszu który będzie królem z rodu Dawida, będzie w Nim pełnia Ducha Świętego, aby z radością pełnił wolę Boga, a wobec ludzi postępował sprawiedliwie. Duch Święty w tym właśnie upodabnia bierzmowanych do Chrystusa Pana.

Iz 42, 1—3: Według tego proroctwa Mesjasz będzie doskonałym Sługą Boga, szczególnie za to przez Niego umiłowanym. Ludziom znękanym krzywdami ukaże się przez swą łagodność sprawiedliwego i dobrego Boga. Bierzmowani w postępowaniu mają pamiętać, że są znakiem Boga żywego wobec ludzi.

Iz 61, 1—3a. 6a. 8b—9: Duch Święty, kierował Zbawicielem, aby głosił Ewangelię (wyrażoną w znaku „olejku radości”) wszystkim słabym i ubogim, aby czynić ich kapłanami — ludem nowego i wiecznego Przymierza, oraz żywym świadectwem dobroci Boga.

Ez 36, 24—28: W Nowym Przymierzu tworzy się nowy Lud Boży przez wodę (Chrzest) i Ducha Świętego (Bierzmowanie).

Joel 2, 23a; 3, 1—3a: Bierzmowani otrzymują moc do dzielenia się swoją wiarą z innymi.

Nowy Testament:

Dz 1, 3—8: Duch Święty daje moc ochrzczonej i ustanawia ich świadkami Chrystusa i Jego wewnętrznego królestwa w świecie.

- Dz 2, 1—6. 14. 22b—23. 32—33 (Poniedz. Wielkanocnego): Apostołowie stali się świadkami Śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa dzięki darowi języków i mocy Ducha Świętego.
- Dz 8, 1.4. 14—17: Każdy ochrzczony powinien otrzymać też Dar Ducha Świętego, aby mógł także wśród przeszkód głosić Chrystusa.
- Dz 10, 1. 33—34a. 37—44 (z Niedzieli Zmartwychwstania): Słuchający słów świadectwa Apostołów otrzymują Ducha Świętego pod warunkiem, że w nie uwierzą.
- Dz 19, 1b—6a: Przyjęcie wiary musi się wyrazić w przyjęciu sakramentu Chrztu i sakramentu Ducha Świętego. (dorośli — konieczność).
- Rz 5, 1—2. 5—8: Nadzieję i dostęp do łaski otrzymujemy dzięki Bożemu usprawiedliwieniu, gdy uwierzymy i przyjmiemy Dar Ducha Świętego do swych serc. (dorośli — odpuszczenie grzechów).
- Rz 8, 14—17: Duch Święty upodabnia nas do Chrystusa w postawie miłości wobec Ojca i daje udział w Jego chwale, jeśli postępujemy w Jego ślady drogą krzyża — (owoce — formacja wewnętrzna).
- Rz 8, 26—27: Duch Święty zwraca nas ku Ojcu przez modlitwę i przyjmowanie Jego woli (czytanie trudne).
- 1 Kor 12, 4—13: Duch Święty przez różnorodność darów powierza nam różne zadania w budowaniu wspólnego dobra Kościoła.
- Ga 5, 16—17. 22—23a. 24—25: Duch Święty kieruje postępowaniem moralnym, abyśmy nie ulegali wadom i słabości, ale umacnia nas, ku osiągnięciu doskonałości zgodnie z Bożym planem wobec nas.
- Ef 1,3a. 4a. 13—19a: Duch Święty rozwija przyjętą przez nas wiarę: przypieczętowuje (utwierdza) naszą przynależność do Boga i gwarantuje nam wieczne dziedzictwo (wiara jako owoc).
- Ef 4, 1—6: Duch Święty utwierdza ochrzczonych w jedności dążenia i działania (jedność jako owoc).
- Ewangelia
- Mt 5, 1—12a: Błogosławieństwa: dziedzictwo wieczne oczekujące na tych, którzy dają się prowadzić Duchowi Świętemu.
- Mt 16, 24—27: Wymagania stawiane temu, kto chce być prawdziwie i konsekwentnie uczniem Chrystusa.
- Mt 25, 14—30: Owocowanie łaski zależy od tego, czy jesteśmy jej stale wierni.
- Mk 1, 9—11: Dar Ducha Świętego jest znakiem, że Bóg nas miłuje, jak swojego Jedynego Syna.
- Łk 4, 16—22a: Namaszczenie oznacza włączenie nas w posłannictwo Chrystusa jako proroka, kapłana i króla. (do Iz 11, 1—4a).
- Łk 8, 4—10a. 11b—15: Bierzmowani będą owocniej przyjmować słowo Boże.

- Łk 10, 21—24: Chrystus objawia się tym, których upodobał sobie Ojciec i którym Duch Święty udzielił prostoty serca.
- J 7, 37b—39: Jak Jezus udziela życia Bożego, tak chrześcijanie dzięki Duchowi Świętemu będą się z innymi dzielić Bożym życiem.
- J 14, 15—17: Duch Święty da taką miłość uczniom Chrystusa, że będą wypełniać Jego przykazania, nawet według opinii tego świata niemożliwe do wypełnienia.
- J 14, 23—26: Duch Święty udziela jednomyślności z Chrystusem Panem, tak, iż przykazania Jego nie wydają się nam ciężkie.
- J 15, 18. 21. 26—27: Duch Święty zapewnia Kościołowi niezmiennosc prawdy głoszonej przez uczniów Chrystusa, mimo niezrozumienia ze strony świata i prześladowań.
- J 16, 5a—7. 12—13a: Widzialna obecność Pana w Kościele się skończyła, ale niewidzialnie nadal kieruje On Kościołem przez Ducha Świętego, który ustawicznie pogłębia życie Kościoła.

Na zakończenie wypada podkreślić, że w duszpasterstwie okresem szczególnej formacji przygotowawczej i pouczenia o sakramentach inicjacyjnych: Chrzcie, Bierzmowaniu i Eucharystii — stał się Okres Wielkanocny. Temu sprzyjają teksty czytań mszalnych i modlitwy, ale powinno się wyeksponować nawet zewnętrznie przez specjalne miejsca i przez modlitwę powszechną — osoby kandydatów, jak to gdzieś niedługo robi się z dziećmi przygotowującymi się do Pierwszej Eucharystii we wszystkie niedziele tego okresu.

Lublin

KS. WOJCIECH DANIELSKI

Ks. Wojciech Danielski

BIERZMOWANIE W KONCELEBRZE (propozycje pastoralne)

Duszpasterz przygotowujący liturgię, mając do wyboru wśród wielu możliwych wariantów jej sprawowania, kieruje się dwiema racjami. Po pierwsze, forma powinna stanowić możliwie najlepiej przemawiający do wiernych znak tajemnicy; najwyraźniej tę zasadę ukazano w II rozdziale Instrukcji o kulcie Tajemnicy Eucharystycznej z 1967 r., wielokrotnie dając pierwszeństwo rytom, które „jaśniej wyrażają”, „w szczególny sposób ukazują”, „doskonalej wyjaśniają”, „są pełniejsze ze względu na znak jaki stanowią”. Po drugie, wiernym należy pomóc, by ich odpowiedź na przyjętą w znaku tajemnicę wyraziła się w uczestnictwie jak najbardziej świadomym, czynnym — wewnę-